

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2022/087 van 6 september 2022

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
	houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling en begeleidingsdienst, de gespecialiseerde
titel	arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbegeleiding en beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten
roepnaam	(besluit wijzigingen arbeidsbegeleiding)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 15 juli 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw van 26 juli 2022, ontvangen door de VTC op 26 juli 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 6 september 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

brengt op 6 september 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

- 1 De Vlaamse minister bevoegd voor Werk (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van besluit *houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling en begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbegeleiding en beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten* (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen
- 2 Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt

Context

- 3 Naar aanleiding van de analyse over het huidige instrumentarium werkpleklers is er gekozen om het huidige instrumentarium werkpleklers te vereenvoudigen. Dit heeft als gevolg dat de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkennde stage afgeschaft kunnen worden
- 4 Dit alles betekent een vereenvoudiging voor het instrumentarium werkpleklers
- 5 Deze wijziging brengt met zich mee er wordt meer duidelijkheid gecreeerd voor zowel de werkzoekende, de partner, de werkgever als de bemiddelaar. Ook niet-werkende werkzoekenden die voorheen een activeringsstage of een gespecialiseerde beroepsverkennde stage volgden (waar geen incentive aan verbonden is), zullen nu een WES-premie krijgen van maandelijks 200 euro bruto (voor een voltijdse werkervaringsstage), of pro rata in geval van een stage van minder dan 20u per week
- 6 De vrijstelling van beschikbaarheid, met de hieraan gekoppelde bevrozing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering, zal beperkt worden tot de duur van de effectieve werkervaringsstage. Dit enkel mits een voldoende intensief traject (minstens 4 weken stage en minstens 20 uren stage per week)
- 7 De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens

Art. 2.

In artikel 5, tweede lid, van hetzelfde besluit¹, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018, worden de woorden “beroepsverkennde stage of K-IBO” vervangen door de woorden “werkervaringsstage of IBO-plus”

Artikel 5 luidt dan

“De VDAB bepaalt de wijze van rapportering van de gegevens en de resultaten, die in het kader van basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek door de GA² worden verzameld

¹ besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten

² de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdienst (GA) de door de VDAB erkende vereniging met rechtspersoonlijkheid of publiekrechtelijk rechtspersoon die basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek aanbiedt

De VDAB bepaalt de wijze waarop afspraken worden gemaakt tussen de GOB³, de niet-werkende werkzoekende en desgevallend de onderneming, vereniging zonder winstoogmerk of administratieve overheid waar de werkervaringsstage of IBO-plus plaatsvindt ”

Art. 8.

In artikel 98/3 van hetzelfde besluit⁴, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2012, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht

1° in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2 wordt het woord “K-IBO” telkens vervangen door het woord “IBO-plus”,

2° in paragraaf 3, 4 en 5 wordt het woord “K-IBO” vervangen door het woord “IBO-plus”,

3° in paragraaf 1, tweede en vierde lid, wordt het woord “IBO-premie” vervangen door het woord “IBO-plus-premie”

Artikel 98/3 luidt dan

“§ 1 De cursist die een IBO-plus volgt, krijgt van de VDAB een K-IBO-premie. Die premie is afgestemd op het bedrag van het vervangingsinkomen van de cursist

De IBO-plus-premie bedraagt

1° 20 % van het GGMMI bij een vervangingsinkomen van minstens 38,5 euro per dag,

2° 40 % van het GGMMI bij een vervangingsinkomen van minstens 25,66 euro per dag en maximaal 38,49 euro per dag,

3° 60 % van het GGMMI bij een vervangingsinkomen van maximaal 25,65 euro per dag,

4° 80 % van het GGMMI als de cursist geen inkomen heeft

De bedragen van het vervangingsinkomen, vermeld in het tweede lid, worden aangepast aan de spilindex

§ 2 Bij een deeltijdse IBO-plus wordt de K-IBO-premie berekend volgens de tewerkstellingsbreuk

§ 3 De cursist die een IBO-plus volgt, heeft recht op de vergoedingen, vermeld in artikel 6, § 2, als hij voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 6

§ 4 De VDAB betaalt maandelijks de K-IBO-premie aan de cursist. De VDAB geeft de cursist een overzicht van de premie en de vergoedingen die aan hem zijn uitbetaald

§ 5 De onderneming, de vereniging zonder winstoogmerk of de administratieve overheid waar een IBO-plus georganiseerd wordt, is geen maandelijks bedrag verschuldigd ”

Art. 13.

Artikel 111/0/4 van hetzelfde besluit⁵, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016, wordt vervangen door wat volgt

“Art 111/0/4 De werkervaringsstage wordt aangevat met een stageplan. Dat stageplan omvat

³ de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdienst (GOB) de door de VDAB erkende vereniging met rechtspersoonlijkheid, publiekrechtelijk rechtspersoon of onderdeel van publiekrechtelijk rechtspersoon die gespecialiseerde opleiding, begeleiding en bemiddeling aanbiedt aan de werkzoekende met een arbeidshandicap

⁴ het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

⁵ het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

- 1° *de aan te leren competenties en de wijze waarop die competenties aangeleerd zullen worden,*
- 2° *of een beschrijving van de acties om de beginsituatie van de niet-werkende werkzoekende in kaart te brengen,*
- 3° *de doelstelling van de werkervaringsstage ”*

Art 18

Aan artikel 111/0/9, tweede lid, 4°, van hetzelfde besluit⁶, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016, wordt de zinsnede “, vermeld in het decreet van 30 april 2004 houdende het Handvest van de Werkzoekende en de wetgeving op de arbeidsbescherming” toegevoegd

Artikel 111/0/9 luidt dan

“Voor de uitvoering van de werkervaringsstage wordt tussen de VDAB of de partnerorganisatie, de stagiair en de werkgever een overeenkomst gesloten, waarvan het model door de raad van bestuur van de VDAB wordt bepaald

De overeenkomst vermeldt ten minste

- 1° de identiteit van de partijen,*
- 2° de aanvangsdatum van de werkervaringsstage en de duur ervan,*
- 3 de omschrijving van de activiteiten die in het kader van de werkervaringsstage plaatsvinden op de werkvloer,*
- 4° de rechten en plichten van de partijen, vermeld in het decreet van 30 april 2004 houdende het Handvest van de Werkzoekende en de wetgeving op de arbeidsbescherming ”*

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8 De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn

- niet-werkende werkzoekende,
- cursist die een IBO-plus volgt,
- werkzoekende,
- stagiair,
- werkgever, voor zover dit een natuurlijke persoon is

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen

- identificatie- en contactgegevens,
- medische gegevens,
- opleidingsgegevens,
- beroepsgegevens,
- financiële gegevens

9 Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht

⁶ het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10 De wettelijke basis van het Ontwerp is

- het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", artikel 5, §1/1, 3°, en §2, dat stelt

"()

§ 1/1 Teneinde de in artikel 4 bedoelde missie waar te maken, vervult de VDAB de volgende taken

()

3° taken op het vlak van de competentie-ontwikkeling met het oog op de levenslange en duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt

a) het stimuleren, organiseren en bevorderen van de competentieontwikkeling en -erkenning van werkzoekenden en werknemers inzonderheid door de inrichting van competentiecentra, de erkenning van de verworven competenties en de organisatie van opleidingen met als doel het verwerven van aangepaste competenties met het oog op de inschakeling op de arbeidsmarkt,

b) het verschaffen, organiseren en bevorderen van beroepsopleidingen en de bijhorende begeleiding aan werkzoekenden en werknemers door, onder meer, het verzorgen van sollicitatietraining, van beroepsspecifieke opleiding, van persoonsgerichte vorming in opleidingscentra en/of op de werkvloer,

c) het toekennen van tegemoetkomingen voor een opleiding met het oog op de inschakeling op de arbeidsmarkt, inzonderheid de toekenning van opleidingsuitkeringen en compensatie-uitkeringen De Vlaamse Regering kan na advies van de raad van bestuur van de VDAB nadere regels bepalen voor de toekenning, opheffing, wijziging, opschorting of vervanging van de opleidingsuitkeringen of compensatie-uitkeringen,

d) het aanbieden of organiseren van stages om competenties te verwerven met het oog op de inschakeling op de arbeidsmarkt De Vlaamse Regering kan na advies van de raad van bestuur van de VDAB nadere regels uitwerken om de stages op te heffen, te wijzigen of te vervangen,

e) het toekennen van tegemoetkomingen voor stages, met inbegrip van stage-uitkeringen, met het oog op de inschakeling op de arbeidsmarkt De Vlaamse Regering bepaalt na advies van de raad van bestuur van de VDAB de voorwaarden en de modaliteiten waaronder de tegemoetkomingen worden toegekend De Vlaamse Regering kan na advies van de raad van bestuur van de VDAB nadere regels uitwerken om de tegemoetkomingen op te heffen, te wijzigen of te vervangen,

()

§ 2 De Vlaamse regering kan nadere regels uitvaardigen over de taken, vermeld in paragraaf 1/1. In deze regels kunnen de taken van het agentschap verder worden gepreciseerd en/of geconcretiseerd

()"

En

- het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, artikel 23, dat stelt

Afdeling 4 Activeringstraject

"Artikel 23

Het activeringstraject bereidt de deelnemer via de acties, vermeld in het trajectplan, voor op betaalde beroepsarbeid en bestaat uit

1° de begeleiding naar en op een werkvloer, waaronder

a) begeleiden van de deelnemer om de attitudes te verwerven die hij nodig heeft om in een werkomgeving te functioneren,

- b) zoeken en aanreiken van diverse werkvloeren in overleg met de casemanager Werk en in functie van het trajectplan,
 - c) begeleiden van de deelnemer en de werkgever tijdens de stage op een werkvloer,
 - d) detecteren, versterken, opvolgen en evalueren van competenties die zichtbaar worden op de werkvloer,
 - e) overleggen, afstemmen en samenwerken met de betrokken partners in het werk- en zorgtraject, met name de casemanagers en de andere dienstverleners,
- 2° de zorg, die ondersteunend moet zijn aan het arbeidsmarktgerichte traject, waaronder
- a) verkennen van de zorgnoden samen met de deelnemer en het verlenen van inzicht aan de deelnemer in zijn zorgnoden,
 - b) verlenen van zorg met het oog op herstel of draaglijk maken van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen en het versterken van competenties in functie van de stage op een werkvloer en de joborientatie,
 - c) toeleiden naar en samenwerken met andere dienstverleners voor de zorgverlening op maat van de deelnemer, met het oog op de stage op een werkvloer en de joborientatie,
 - d) overleggen, afstemmen en samenwerken met de betrokken partners in het werk- en zorgtraject, met name de casemanagers en de andere dienstverleners

De Vlaamse Regering bepaalt de invulling van de begeleiding op en naar een werkvloer en de zorg in een activeringstraject nader "

- 11 Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC)
- het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"*

"Art 4/1

De VDAB verwerkt persoonsgegevens van werkzoekenden en iedere persoon op beroepsactieve leeftijd om de arbeidsbemiddeling, de begeleiding en de opleiding voor een levenslange en duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt te verzekeren, te organiseren en te bevorderen. De volgende gegevens worden verwerkt

- 1° identificatiegegevens,
- 2° studie- en beroepsverleden,
- 3° beroepskwalificaties met de eventuele vermelding van de behaalde titel of titels van beroepsbekwaamheid,
- 4° beroepsaspiraties,
- 5° ervaring en verworven competenties,
- 6° elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt, de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, de evaluatie van het pad naar werk en de randvoorwaarden die een belemmering zijn bij de zoektocht naar werk, in te schatten

De VDAB wisselt persoonsgegevens uit met dienstverleners als vermeld in artikel 22/2, vierde lid

Voor de gegevensuitwisseling gebruiken de VDAB en de dienstverleners, vermeld in artikel 22/2, vierde lid, de volgende identificatiemiddelen

- 1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is,
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is "

- het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten

HOOFDSTUK 6 Registratie en gegevensdeling

"Artikel 38

De casemanager Werk, de casemanager Zorg en de dienstverleners registreren de acties die ze ondernemen in het kader van het werk- en zorgtraject in het elektronische dossier van de deelnemer

Artikel 39

Bij het registreren van gegevens in het elektronische dossier van de kandidaat-deelnemer en de deelnemer eerbiedigen de casemanager Werk, de casemanager Zorg en de dienstverleners de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens

Artikel 40

De gegevensdeling tussen de casemanager Werk, de casemanager Zorg en de dienstverleners is onderworpen aan de volgende voorwaarden

1° de gegevensdeling heeft alleen betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn in het kader van de werk- en zorgtrajecten,

2° de gegevens worden uitgewisseld in het belang van de deelnemer,

3° ”

- 12 Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG
- 13 Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit te voegen aan het Ontwerp of aan de nota aan de Vlaamse regering
- 14 De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁷, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁸ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn⁹
- 15 Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG¹⁰, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel

⁷ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden

⁸ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen

- het doel van de verwerking,
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”),
- de betrokkenen,
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt,
- de opslagperioden,
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)

⁹ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000, GWH 23 april 2015, arrest nr 44/2015, 63, GWH 5 oktober 2017, arrest nr 100/2017, 17, GWH 15 maart 2018, arrest nr 29/2018, 26, GwH 14 januari 2021, arrest nr 2/2021, overw. B 22.1 e e, GwH 18 november 2021, arrest nr 158/2021, overw. B 6, GwH 9 december 2021, B 53.1-B 53.2, R v St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl. St. Kamer, 2020-2021, doc. nr 551951/001, 94-98, SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116, DEGRAVE, E., *L'e-gouvernement et la protection de la vie privée – Legalite, transparance et contrôle*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e v

¹⁰ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen,”

impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

- 16 Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
- 17 De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
- 18 Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever¹¹.
- 19 De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.
- 20 Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden.
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven,
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming,
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
- 21 Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

- 22 Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
- 23 De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden:
- het uitvoeren van een basisscreening of een gespecialiseerd arbeidsonderzoek (artikel 2),

¹¹ bv GwH nr 166/2011, 10 november 2011, overw B 43 3 e v, GwH nr 158/2021, 18 november 2021, overw B 8 4 2

- het uitbetalen van een premie (artikel 8);
 - het uitvoeren van een werkervaringsstage (artikelen 13 en 18).
24. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
25. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

26. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
27. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen. De VTC beveelt aan om de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk in het Ontwerp op te nemen één en ander in afwachting van het een aanpassing van de decreten.
28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹² voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
29. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹³ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
30. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

¹² Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹³ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneaming van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

<https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC O 2020 01 DPIA lijsten v1 voor web.pdf>

- 31 De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹⁴

5. Minimale gegevensverwerking

- 32 Conform artikel 5 1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt

- 33 De **categorieën van betrokkenen** zijn

- niet-werkende werkzoekende,
- cursist die een IBO-plus volgt,
- werkzoekende,
- stagiair,
- werkgever, voor zover dit een natuurlijke persoon is,

en de **categorieën van gegevens** zijn

- identificatie- en contactgegevens,
- medische gegevens,
- opleidingsgegevens, zoals aan te leren competenties,
- beroepsgegevens,
- financiële gegevens, zoals rekeningnummer en inkomstgegevens,
- gegevens en resultaten die in het kader van een basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek worden verzameld

- 34 De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de **categorieën van gegevens** niet voldoende zijn aangeduid

Gegevens en resultaten die in het kader van een basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek worden verzameld. Artikel 1,11° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 omschrijft gespecialiseerd arbeidsonderzoek als volgt: het in kaart brengen van het functioneren van de werkzoekende op de arbeidsmarkt door middel van testen en onderzoeksmethodieken die opgenomen zijn in een repertorium, waar nodig vanuit een multidisciplinaire beoordeling doch er wordt geen definitie van basisscreening opgenomen.

Er dient dan ook verduidelijkt te worden welke persoonsgegevens er in het kader van deze basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek verwerkt worden.

- 35 Wat de ontvangers betreft

- In het kader van het besluit van 15 februari 2008 VDAB, een gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdienst, een gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdienst,
- In het kader van het besluit van 5 juni 2009 VDAB, werkgevers, partnerorganisaties¹⁵, bureaus die diensten van private arbeidsbemiddeling verrichten, uitzendkantoren en dienstenchequebedrijven

¹⁴ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

¹⁵ organisaties waarmee de VDAB samenwerkt in het kader van een overheidsopdracht, subsidieovereenkomst of samenwerkingsovereenkomst

36. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
37. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
38. Aangezien het een premie betreft, wijst de VTC op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).
39. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
40. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
41. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

42. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
43. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

44. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
45. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 44, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

46. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
47. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn en het bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.

48. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
49. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁶ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁷ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁸ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁹.
50. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²⁰.
51. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²¹.

III. BESLUIT

52. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse regering (luik 2);
 - de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van het decreet (luik 4);
 - het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (luik 4);
 - de categorieën van gegevens vervat in de basisscreening en het gespecialiseerd arbeidsonderzoek nader definiëren (luik 5);
 - de bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen in het Ontwerp die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

¹⁶ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁷ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁸ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

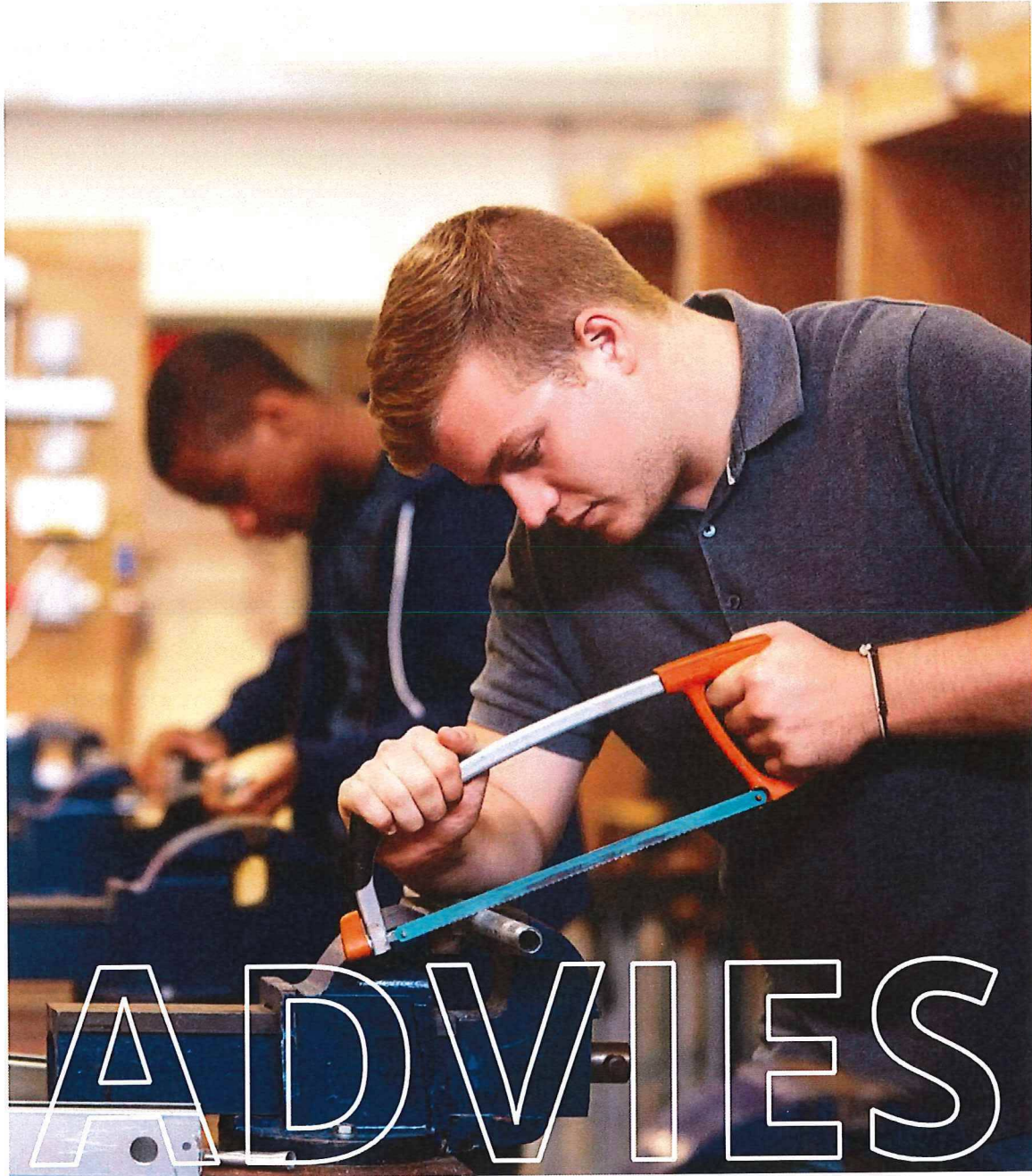
²⁰ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²¹ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door Hans Graux (Signature)
Getekend op 2022-09-15 12:33:20 +02:00
Reden Ik keur dit document goed

VEREENVOUDIGING WERKPLEKLAREN – WERKER-
VARINGSSTAGE

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van (1) het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, (2) het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en (3) het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten
Adviesvrager	Jo Brouns – Vlaams minister van Werk, Economie, Sociale Economie, Innovatie & Landbouw
Ontvangst adviesvraag	26 juli 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	24 augustus 2022
Contactpersoon	Sandra Hellings shellings@serv.be

De heer Jo Brouns
Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ellipsgebouw
Koning Albert-II laan 35
1030 Schaarbeek

VEREENVOUDIGING INSTRUMENTARIUM WERKPLEKLEREN

Mijnheer de minister

Op 26 juli ontvingen we uw vraag tot advies over het voorontwerp van uitvoeringsbesluit m.b.t. de vereenvoudiging van het huidige instrumentarium werkplekieren. Heel concreet wenst u de werkervaringsstage (WES) te hervormen en de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkennde stage af te schaffen.

De sociale partners hebben dit dossier in de loop van 2021/2022 nauwgezet opgevolgd binnen de VDAB nl. via de tijdelijke werkgroep competenties, de Technische Werkgroep (TW VDAB) en de Raad van Bestuur (RVB VDAB). Op 27 april 2022 gaf de RVB VDAB een positief advies over het toen voorliggende voorontwerp van besluit. **In navolging hiervan verlenen de sociale partners binnen de SERV opnieuw een positief advies.**

De tijdelijke VDAB-werkgroep evalueerde het instrumentarium. Uit deze analyse bleek dat de doelgroep en finaliteit van de verschillende instrumenten overlappen en dat een coherent verhaal wat betreft rechten/plichten en incentives ontbreekt. Een meer flexibel en future proof basisproduct is nodig. **De SERV vindt het daarom positief dat er een vereenvoudiging van het instrumentarium werkplekieren wordt doorgevoerd.** Indien dit leidt tot meer duidelijkheid over het instrumentarium én de individuele instrumenten verhoogt dit het gebruiksgemak en kan dit de opname alleen maar ten goede komen.

Een vereenvoudiging volstaat evenwel niet. Aan het welslagen van het instrument werkervaringsstage (en bij uitbreiding het hele instrumentarium werkplekieren) zijn ongewijzigd een aantal voorwaarden verbonden zoals:

- (1) een goede screening/inschatting/toeleiding door VDAB en partners;
- (2) voldoende kwalitatieve leerwerkplekken;
- (3) een goede begeleiding van de stagiair/niet-werkende werkzoekende op de werkplek;

- (4) ondersteuning van de werkgever in zijn engagement en opdracht en
- (5) aandacht voor nazorg.

Deze voorwaarden werden naar voor geschoven in meerdere SERV-adviezen uit deze en vorige legislatuur en blijven van kracht. De SERV vindt het belangrijk ook deze aspecten terug onder de aandacht te brengen. Meer specifiek verwijzen de sociale partners naar het advies op eigen initiatief rond de gemeenschapsdienst waarin zij stellen dat een gepast traject en aanbod voor de nog steeds omvangrijke groep van langdurig werkzoekenden nodig zijn.

Binnen de TW VDAB werd gevraagd om een adequaat monitoring- en evaluatiesysteem toe te voegen, niet enkel voor de hervormde WES maar voor alle werkplekleerinstrumenten, en dit zowel budgettair als inhoudelijk. De inzet van de instrumenten en hun effect op de kans op duurzaam werk zijn essentiële aspecten van een grondige evaluatie. De SERV wil ook hier de aandacht op vestigen. Immers, ook niet-werkende werkzoekenden die voorheen een activeringsstage of een gespecialiseerde beroepsverkennende stage volgden, zullen nu een WES-premie krijgen. Er moet aandacht zijn voor het budgettaire effect hiervan. Een overzicht met info over vergoeding naargelang uitkeringsstelsel zorgt voor meer duidelijkheid. De bevrozing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering zal worden beperkt tot de duur van de effectieve werkervaringsstage; de impact hiervan op het individu moet nauwgezet gemonitord worden.

Het voorontwerp van besluit dat op de Raad van Bestuur werd voorgelegd en goedgekeurd, verschilt op twee cruciale punten van de versie die aan de SERV voor advies wordt voorgelegd. De SERV vraagt deze verschillpunten te motiveren.

1. Het eerste verschil betreft de definitie van de werkervaringsstage zoals opgenomen in artikel 3. In het initiele voorontwerp stond dat dergelijke stage onderdeel kan uitmaken van een traject of voortraject naar betaald werk. De zinsnede 'of voortraject' werd niet behouden. Is dit gezien de ruimere doelgroep (nl. de doelgroep van het huidige instrument activeringsstage) haalbaar?
2. Het tweede verschil sluit hier bij aan. Het betreft art. 10. dat art. 111/01 m.b.t. de voorwaarden voor de werkervaringsstage aanpast. In 3° van dit artikel stond initieel: "de niet-werkende werkzoekende een gebrek aan generieke competenties en werkervaring heeft of de niet-werkende werkzoekende een medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch of sociaal probleem, of een combinatie van die problemen, heeft." Dit werd beperkt tot een gebrek aan generieke competenties en werkervaring. Zelfde vraag: als er wordt gekozen voor een breed basisproduct

dat ook gericht is naar de doelgroep van het huidige instrument activiteitsstage, kan deze zinsnede dan wegvallen?

Tot slot heeft de SERV nog een verduidelijkingsvraag. Art. 4 bepaalt wat er gebeurt indien een werkgever zijn wettelijke of contractuele verplichtingen niet nakomt. Concreet is er een uitsluiting van drie jaar van volgende werkplekleervormen mogelijk: beroepsverkennde stage, opleidingsstage, werkervaringsstage en beroepsinlevingsstage. Betekent dit dat een IBO of IBO-plus wel mogelijk blijven?

De SERV is uiteraard steeds bereid dit advies verder te komen toelichten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter